

Innhold

Kapittel 1

Innledning	11
Introduksjon til funksjonell bevegelsesanalyse	11
En biomekanisk beskrivelse	12
En systemteoretisk forståelse	13
Et habiliteringsideal	13
Utviklingen av funksjonell bevegelsesanalyse	14
Hvorfor trenger vi en slik bok?	15
Bokens oppbygning	16

Kapittel 2

Noen sentrale begreper	18
Behovet for begrepsavklaring	18
De aktuelle begrepene	18

Kapittel 3

Teoretisk bakgrunn	24
Læringsteorier – mestring og utvikling gjennom å oppdage selv	25
Funksjon påvirkes av forståelse	25
Funksjon påvirkes av følelser	27
Funksjon påvirkes av gjenkjennelse	27
Sentralnervesystemets oppbygning og funksjon	28
Kompleks anatomisk oppbygning	29
Komplisert kontaktsystem og funksjon	29
Bevegelsesteorier	32
Nevral modningsteori	33
Dynamisk systemteori	34
Neuronal Group Selection Theory	37

Kapittel 4

Praktiske rammefaktorer 39

Bevegelser skjer i samspill med situasjonen 39

Bevegelser er også mekanikk 40

    Barnet i rommet 40

    Øyeblikkets muligheter 41

    Fysiske faktorer 41

Bevegelser er mer enn fysikk 43

Barnets forutsetninger 45

    Intensjon og motivasjon 46

    Det kognitive aspektet 47

    Ulike sansestimuli 48

    Sosiale aspekter 48

    Følelser 49

Analyse av omgivelser 50

Analyse av aktivitet 51

Kapittel 5

Biomekaniske prinsipper 53

Barnets plassering og bevegelser 53

    Barnets rom 53

    Kroppsegmenter og funksjonelle enheter 60

Beskrivelse av plassering 63

    Punkters orientering på en linje 63

    Punkters orientering på et plan 64

    Punkters orientering i rommet 65

Beskrivelse av bevegelser 66

    Bevegelsesformer 66

Kraft – bevegelsers opphav og forutsetning 68

    Reaksjonskraft 69

    Resultantkraft når flere krefter virker samtidig 70

    Bevegelseskraft 71

    Tyngdekraft 71

    Ytre og indre krefter 72

    En krafts virkning i flere retninger 73

    Likerettede og motrettede bevegelser 74

    Krefters dreiemoment 75

Stabile og ustabile stillinger 76

    Krefter som påvirker stabilitet 77

Bevegelser og aktivitet	79
Krefter som gir bevegelse	80

Kapittel 6

Funksjonell bevegelsesanalyse av en aktivitet	82
Å reise seg fra sittende	82
Kraft som forutsetning	83
Barnets evne til balanse og stabilitet	85
Referansepunkter	86
Aktivitetsens ulike faser	87
Fase 1: Utgangsstilling	87
Fase 2: Bevegelser for å komme i posisjon for oppreisning	88
Fase 3: Strekke opp til stående stilling	89
Fase 4: Sluttstilling	89
Tilrettelegging	90
Omgivelsene	90
Hjelpestrategier	91

Kapittel 7

Beskrivelser av barn i aktivitet	92
Innledning	92
Mageliggende stilling	94
Ryggliggende stilling	98
Vending fra ryggliggende til mageliggende	104
Pivotering	111
Krabbing	115
Sitte på gulvet	119
Fra huksittende til stående	122
Stående – gående – balanse	124
Barns plan og opplevelse av bevegelse	128
«Jeg løper ...»	128
«Jeg skal opp ...»	129
«Jeg skal løfte ...»	130

Kapittel 8

Vurdering av tiltak og tilrettelegging	133
Den voksne i samhandling med barn	133
Ekstern støtte	134
Instruksjon	137

INNHOLD

Individuell tilrettelegging	138
Analyse av plassering	138
Analyse av kreftene som virker	138
Valg av omgivelser	139
Tverrfaglig samarbeid	140
Evaluering og fagutvikling	141
Referanser	144